

ARGENTINA ESPERANTISTO

Adreso por Redakcio kaj
Administr.: Str. C. Pelle-
grini 238. Buenos Aires
(Argentina Respubliko)

Oficiala Organo de
Argentina Esperanto
Asocio

Ekzemplero 0.10 ctvs.

Sesmonata abono:
En kaj eksterlande \$ 1.—
(argentina mono)
La Redakcio rajtas korekti
La manuskriptojn

JULIO-AUG. 1932

No. 76-77

6a. Jaro - 2a. Epoko

El XXIV Congreso Internacional de Esperanto

Un acontecimiento que señala una etapa más en el camino que hacia su triunfo definitivo recorre el Esperanto, se ha producido en la capital de Francia.

Acostumbrado el gran público a interesarse solamente por los grandes acontecimientos políticos, sociales o deportivos, actos como el que acaba de producirse en París pasan casi desapercibidos, pero para aquellas personas que creen que la cultura tiene todavía un gran papel a representar con respecto a la paz, progreso y bienestar entre los hombres, no podrán dejar de reconocer que el XXIV Congreso de Esperanto, ha constituido un éxito, que ha de afianzar el prestigio y difusión del mismo.

Además de la protección que le han dispensado a este Congreso las autoridades locales de París, el actual presidente de Francia Mr. Lebrun aceptó la Presidencia Honoraria del mismo.

Tanto por el renombre de las personas que en él han concurrido, como por el número de congresales, como por la sede del mismo, París, permiten fundamentar estas esperanzas que creemos justificadas.

Interín no llegan datos concretos respecto a la labor realizada, adelantamos a nuestros lectores los siguientes telegramas aparecidos en "Noticias Gráficas":

SE ABRIÓ EN PARÍS EL CONGRESO ESPERANTISTA

PARÍS, 30 (Havas). — Con la presencia de 1.500 delegados de todos los países ha sido inaugurado hoy en esta capital el 24

Congreso de Esperanto. Todos los debates así como las reuniones de los profesionales, se realizarán empleando dicho idioma.

También ha sido organizada la representación de la obra de Jules Romains, "Knock", la que ha sido traducida al Esperanto.

Simultáneamente con estos actos se realizarán cursos universitarios internacionales en Esperanto, en los que pronunciarán conferencias en el mismo idioma los señores Andrés Baudet Bujwid, de la Facultad de Medicina de Cracovia; Migliorini, encargado de dicha enseñanza en la Universidad de Roma, y el doctor Kaloszay, médico de Budapest.

CLAUSUROSE EN PARÍS EL CONGRESO DE ESPERANTO

PARÍS, 6 (Havas). — Hoy se ha realizado en esta capital la sesión de clausura del 24º Congreso Internacional de Esperanto.

El presidente, señor Marnier, pronunció un discurso en el que hizo resaltar la importancia y la trascendencia de la asamblea, en la que participaron 1.650 delegados representando a 95 países, declarando que al éxito de la misma se debe en parte el franco apoyo del presidente de la República y a la Cámara de Comercio de esta Capital.

Durante el Congreso se realizaron cuatro sesiones plenarias, veinte reuniones profesionales, cinco conferencias y una representación teatral, siendo todos estos actos efectuados, usando el idioma auxiliar.

ADVERTENCIA IMPORTANTE

A partir del presente número enviaremos solamente ARGENTINA ESPERANTISTO a los miembros de A. E. A. y suscriptores. Pedimos pues a todos los esperantistas que todavía no son miembros ni suscriptores envíen su adhesión a la brevedad posible.

GRAVA AVERTO

Depost la nuna ekzemplero ni nur sendos ARGENTINA ESPERANTISTO al la membroj de A. E. A. kaj abonantoj. Do, ni petas al ĉiuj esperantistoj, kiuj ankoraŭ ne estas membroj nek abonantoj sendu sian aliĝon kiel eble plej frue.

GIOVANNI PAPINI

☆☆☆ Y EL ☆☆☆

ESPERANTO

Lástima que Giovanni Papini no sea un cultor y propagandista de aquella "extraña lengua" que se llama Esperanto. No pertenece, que yo sepa, a la U. E. A. (Asociación Esperantista Universal); ni a la Federación Esperantista Italiana; ni a ninguna de las numerosas organizaciones de clase y de cultura que usan el Esperanto. No lee, por consiguiente, ninguno de los cien periódicos publicados en esta lengua; ni ninguna obra de las miles y miles escritas o traducidas en la misma.

Y a pesar de eso Giovanni Papini, no conforme todavía con la difusión alcanzada por su obra "Historia de Cristo", traducida en 22 lenguas; quiso el mismo una traducción en Esperanto.

Probablemente él supo de fuente fidedigna algún hecho que lo indujo a ver en el Esperanto una potente ayuda para la difusión y el intercambio en proporción al dilatado campo de acción que es todo el mundo, y a la infinidad de las lenguas, y de los elementos intelectuales en él existentes; una utilidad práctica exclusiva, por la cual el hombre que concibe obras poderosas, universales, como la "Historia de Cristo", preceinde de todo preconcepto de forma y de costumbre.

Giovanni Papini no es el solo ni el primero. Desde León Tolstoy, y Max Müller, hasta Julio Verne, Carmen Silva, Augusto Forel, Henri Barbusse, Carlo Richet inclusive, hay una legión de eminentes que lo precedieron en afirmar el Esperanto, no solamente como lengua viviente para los usos prácticos internacionales, sino también como lengua literaria y cultural, cuyo valor está confirmado en obras originales y en miles de traducciones de todas las principales lenguas del mundo.

El Rec. Boirac, de la universidad de Dijon escribe: Puedo decir que siento una impresión literaria más fuerte y original leyendo las obras de Tolstoy, Puskin y de Garcin, etc., traducidas al Esperanto, que leyendo las mismas obras traducidas al Francés. La comparación que he podido hacer de las dos traducciones me demostró siempre, sin excepción, que la traducción en Esperanto es mucho más rica y más precisa que la traducción Francesa".

Y el escritor rumano Eugenio Relgis, escribe: "La lengua Esperanto rindió su examen de madurez". Ello confirma que no solamente se pueden traducir al Esperanto las obras de Shakespeare, de Goethe, de Víctor Hugo, sino también problemas de filosofía y de ciencia pura. El examen dió

pleno éxito: a los poetas, a los novelistas y a los dramaturgos que escribieron sus obras directamente en Esperanto. Sus pensamientos y sus sentimientos quedaron en formas que nosotros aceptamos no como creaciones artificiales, sino como expresiones claras, de una literatura que empieza a conquistar su merecido puesto entre las literaturas del mundo".

Por otro lado: preceindiendo de la masa de los apáticos, de los inertes para los cuales ciertas cuestiones de cultura y de civilización pasan sin loas, y sin blasma, se encuentra en la política, en las letras, en el periodismo (especialmente en Italia) otro bando de valientes, los cuales, aunque sumisos en la ignorancia con respecto al Esperanto en todos sus aspectos y en todos sus efectos, niegan al mismo cualquier valor; niegan hasta que el genio humano pueda completar y suplir a la naturaleza, en el medio práctico de comunicación lingüística, como la completa y la suple en otros medios de comunicación, las señales del telégrafo y marítimas, las cifras numéricas, las notas musicales, el alfabeto Braille, etc. Lenguajes internacionales artificiales que se tendrían que negar y suplantarse sólo porque no provienen de la naturaleza, porque no pertenecen a ningún pueblo (aunque a toda la humanidad), porque todos los medios al alcance de todos pueden sencillamente para servir para objetivos buenos o malos.

Ahora la profunda divergencia entre los dos bandos igualmente dignos de respeto parte del concepto fundamental del problema lingüístico genérico porque los unos ven en la lengua solamente un medio para las "elucubraciones" científicas y literarias, de las explicaciones culturales, para la inteligencia entre políticos y diplomáticos: adonde los otros, a la cabeza de ellos León Tolstoy, y a Max Müller, y entre los cuales está hoy Giovanni Papini, ven en la lengua sobre todo, y antes que todo, el potente y maravilloso medio práctico de expresión y transmisión del pensamiento humano, entre personas de cualquier grado social".

Con el placer de poder hablar diversas lenguas — también cuando no las saben — los primeros olvidan que no solamente ellos tienen necesidad de la lengua internacional, sino también y antes que nadie: el comercio; la industria; la navegación marítima y aérea: el turismo y la emigración obrera; olvidan también que la lengua de un pue-

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

TODOS los "samideanoj" y simpatizantes deben usar en toda su correspondencia sobres de propaganda con leyendas alusivas al Esperanto. Uselos y contribuirá a acrecentar la propaganda en la cual estamos empeñados. Pídalos a la Sec. Librería de A.E.A.—c/u. 0,02 ctv. Por 100 \$ 1,60

blo es también el vehículo de sus ideas, de sus influencias, de sus productos, de su espíritu; el símbolo de su unidad, y de su supremacía... y que de no entenderlo así tendremos que tolerar y favorecer el privilegio lingüístico extranjero.

Cuál de las dos categorías de valientes (los factores o los detractores del Esperanto), esté en lo justo y en la verdad, lo dirá la Historia, gran maestra, y también justiciera intachable, la cual sabe también, entre otras, de ciertas conversiones de insignes, cuan fieros adversarios del Esperanto convertidos hoy en admiradores y sostenedores del mismo. Aquí tienen, a título de curiosidad, algunos nombres algo conocidos: Pablo Mantegazza; Roberto Cecil; Prof. Murray, filólogo de la Universidad de Oxford; Lindabhen, alcalde actual de Estocolmo.

Me doy cuenta de haber puesto el carro adelante de los bueyes hablando del progreso literario y de la reputación del Esperanto sin antes decir de su origen, estructura, finalidad y progreso en el uso práctico. Pero señalando la apreciada adhesión de Giovanni Papini, tenía que corroborarla con citas y hechos análogos sin alejarnos mucho y volver atrás. Y lo demás, que no es poco, y fué escrito por personas más competentes que yo, se podría compendiar en otros artículos, si hay interés en los lectores, los cuales tendrán que saber que el problema existe, resiste y camina también en las tempestades y si muchos hombres se ocuparon y se ocupan del Esperanto con amor y con sacrificios, no puede ser en perjuicio de nadie y sí para el bien de todos, conocerlo en su verdadera esencia... al menos antes de hablar o escribir del mismo.

Fidia Cesarini

Tradujo de "L'Esperanto" F. Arizmondi

AL NIAJ AMIKOJ

Comunicamos a todos los "samideanoj" y simpatizantes que "Gazeta Subkomitato" ha organizado una Rifa Mensual a beneficio de ARGENTINA ESPERANTISTO. En ella mensualmente se rifarán libros en o sobre Esperanto. Consta de 50 números a 0.20 c/u. e invariablemente se sorteará el primer sábado del mes en nuestra secretaría. Demás está decir que esperamos de nuestros amigos contribuyan al éxito de esta iniciativa, pues al mismo tiempo que difundimos literatura "en nia kara lingvo" procuramos un pequeño beneficio pro mejoramiento de nuestra Revista.

Los esperantistas del interior o alumnos del Curso por Correspondencia que deseen adquirir algún número se lo enviaremos por correo.

Rifa de Junio: Salió premiado el No. 48. Premio: Krestomatia de L. L. Zamenhoff, encuadernada en tela (todavía no se presentó el poseedor).

Rifa de Julio: Premio, Dicc. Esperanto Español y Español Esperanto. Número premiado: 46. Poseedor A. Beraut. Capital

Rifa de Agosto: Premio, Curso Práctico de Esperanto y Manual y Ejercicios. Están en venta los números.

Pedidos a: A. M. Corral, C. Pellegrini 238.

AL MAGISTERIO DEL MUNDO ENTERO

Así como el comercio, el tráfico y la ciencia en general también la pedagogía por medio de sus representantes los maestros, se empezó a dar cuenta en los tiempos de la post-guerra de la urgencia de la colaboración internacional como ser: "Secretaría Profesional Internacional de Maestros" o "Internacional de Laboradores Pro Instrucción" o "Unión Internacional de las Asociaciones de Maestros" o "Círculo Internacional para la Nueva Educación" o, finalmente, "Unión Mundial de las Asociaciones de Educadores" (América) y se reunieron en Congresos Pedagógicos Internacionales. Los asistentes pudieron experimentar la deficiencia de las lenguas nacionales como medios de comprensión internacional. El Congreso Pedagógico Internacional "A la Paz por medio de la Escuela", el cual se llevó a cabo en Praga en 1927 bajo los auspicios de la Oficina Internacional de Educación, tuvo un éxito completo, pues por medio del Esperanto los asistentes pudieron comprenderse bien y fácilmente.

Pero no solamente las asociaciones de maestros, sino que todos los maestros individualmente, deben no solamente encontrar el camino al Esperanto, sino también a la asociación seccional internacional.

No es suficientemente conocido el hecho de que ya hace 10 años que existe y trabaja diligentemente la "TUTMONDA ASOCIO DE GEINSTRUISTOJ ESPERANTISTAJ" (Asociación Internacional de Maestros y Maestras Esperantistas), quien por medio de su órgano "INTERNACIA PEDAGOGIA REVUO" (Revista Pedagógica Internacional), tiene un valioso medio de contacto entre los educadores de 42 países. Según la última estadística de la "INTERNACIONAL AUXILIARY LANGUAGE ASSOCIATION", New York, existen 6.737 maestros de ambos sexos en 1.021 escuelas en 60 países distintos, que trabajan por el Esperanto. Es tanto más de lamentar el hecho de que solamente 850 de ellos, hasta el presente, se hayan adherido a la "T.A.G.E.", cuanto respetable es el número de aquéllos. Sería de desear que así como en Suiza y en Alemania lo han hecho, los maestros esperantistas de todo el mundo se unieran en asociaciones por país que fueran secciones de la "T. A. G. E."

G. KROBER

Presidente de Macstros Esperantistas
Sajones

Traduc. de E. Rodríguez

FALITA ☆ FAUSTO SUR LA ☆ BURGOS SULKO ☆ TRADUKIS OKULVITRE

Col-Col (pr. Kol-Kol) mortfalis sur la sulko...

Liaj okuloj similis tiujn de Kol-Kol, birdo kiu sonorigas sian raŭkan korneton en la senarbigitaj densaĵoj plenaj de dornaj kreskaĵoj, kaj bonodorantaj laŭroj.

Kol-Kol'aj okuloj, vulpa nazo, maldikeco de febra ulo, li estis maldika maljunulo, sola kaj malriĉa.

Hieraŭ li diris al mi, sub la orangarbo de densa kaj variebla ombro, dum la preĝa horo, kiam la "tarpuy", (1) flugante desegnas kapricajn liniojn.

—Oni devas pensi al la morto, knabo.
—Ni vivas por morti.

—Kiu ne scias tion

—Pensi al la morto estas velkiĝi.....

—Velkiĝantaj ni estas. Lastfoje kiam vi venis, antaŭ dekvin jaroj, mi ne estis tiel maljuna, malriĉa kaj sola. Mortis "Petrona"; Dio pardonu ŝin nek tempon por sin konfesi ŝi havis, la morto trafis ŝin dum dormo.....

—Imagu vin knabo, la tutan sanktan nokton mi estis dormante kun mortintino. Se mi estus vekigante dum la nokto, certe mi iĝus mutulo.....

—Mortis "Petrona", edziĝis miaj filoj ĝis la plej junaĝa, kiu estis la plej petolema.

—Foriris ĉiuj, kaj mi restis sola kvazaŭ stango en nuda kamparo.

—Velkiĝantaj ni estas. Kiam vi venis lastan fojon, vi ne havis blankajn harojn, vi estis pli ruza kaj kantema.

—Kiaj demandoj ia foje venas en nian kapon!

—Mi eksentis dezirojn tiele lin demandi.

—Kiam kaj kiel vi dezirus morti?

—Kiam? Ree maljunigita. Kiam defalu miajn dentojn, kiam mi ne kapablu vidi piedmarŝi, aŭdi kaj dormi. Kiom da jaroj oni diras vivadis tiu biblia Matuŝelaŝ.

Ĉar apud Ilteo estas iu alia kiu fariĝis centjarulo.

—Mi ne scias!

—Vi devas enketi.

—Kiajn dezirojn vivi.

—Kaj kial ne? Ĉu hazarde ne estas ĉarma la vivo.

—Ĉu vere estas ĉarma nia vivo.

—Jes, la vivo ekstere estas maldolĉeta, ene dolĉeta....

—Tiel ĝi estas.

—Kiel mi dezirus morti?

—Jes.

—De unu pafo, aŭ ponardvundo. ĴDio

gardu min! De malsano longa aŭ malbona. Virgulino gardu min. Malagrable devas esti konstati kiel oni antaŭploras nin.

—Kaj tiam?

—Mi volas morti marŝante, subite, knabo. Unu frapo kvazaŭ per hakilfrapo, kaj finita afero!

Fali sur plena kampo por ke la suno varmigu mian vizaĝon unu plian tagon. Kaj volu Dio ke la roso kolektiĝu dum la tuta nokto sur miaj barboj. Kial ne? Kvazaŭ fulme, kaj sur la kampo.

Alvenis en tiu oportuna momento Deidamia funebre vestita, maljunulino preĝema kaj sanktulema, unu el tiuj kamparaj virinoj kiuj en mia Tucumana lando enspezas unu peson por preĝi dum unu horo, en la ĉambro kie famlianoj, amikoj kaj konatuloj restas apud la mortinto, por lin akompani.

Aŭdante la lastajn vortojn de Kol-Kol eldiris.

—ĴDio aŭskultu vin Javiero!

—Sed aŭdu, mi estis parolante ŝerce; ne okazu via peto plenumiĝu.

—Ĉu okaze mi estas sorĉistino.

—Ha.....

—Hieraŭ mi sonĝis al vi.

—Ĉu jes? Kiel?

—Mi sonĝis ke la rivero forportis al vi kun via ĉevalo.

—Kian ĉevalon mi rajdis

—La turdkoloran. Ĉu vi havas alian?

—ĴKia sonĝo!

—La afero ne estis tiel...

—Kiel ĝi okazis?

—Prefere mi silentu, ne perdu vi vian apetiton.

—Mi nur havas unu ĉevalon, Deidamia. Kiel ĝi okazis?

Vi divenu...

Se eblus.....

—Post viaj bovoj.

—Ĉu plugante

—Plugante.

—Ĉu aliulan teron?

—Vian teron.

—Kaj?

—Vi falis teren, buŝe, kaj subite....

—Ne parolu al mi pri tiu sonĝo.

—Ĉu ne

—ĴMi ne volas!

Ĉu vi timas la morton?

—Kaj kiu ne ĝin timas!

—Mi.

—Mi ne kredas al vi.

—Mi vane sopiras al ĝi, ĝi ne venas.

—Ĉu ne?

—Ĝi venu kaj min forprenu.

—Kial do? Espereble vi ankoraŭ travivos dek pliajn jarojn.

—Tion mi ne bezonas. Vivi suferante ne estas vivi. Mi ne havas eĉ hundon kiu ploru mian morton.

—Ankaŭ mi troviĝas sola...

—Kaj viaj filoj Javiero?

—Ili estas for...

—Sed ili ofte venas al vi.

—Por forporti monon, maizon, kaj oran-
gojn.

—Prefere ili profitu, ol aliuloj.

—Tiel estas.

—Venu la morton, kaj min kaptu. Vi
certe ne kredos, sed estas tagoj dum kiuj
mi ne havas sukeron, nek mate'on (2)

—Kial ne

Nune Kol-Kol, la maljuna Javiero kuŝas
vizaĝe sur la sulko.

Estas la deka horo matene. La horo kiam
li deprenus sian koltukon por viŝi la ŝvi-
ton de sia vizaĝo, kaj permesus al plugbo-
voj ili ripozu dum momento sub la dornaj
kreskaĵoj, kiuj malheligas la teron per sia
ombro.

Li falis por ne plu leviĝi; li ellasis la
brakplugilon kaj teren falis, la bovoj kiel
kutime daŭris plugante, plugante sen aŭs-
kulti lian voĉon, nun la du, unu nigra kaj
alia malhelbruna, mallaboremaj, sub la om-
bro de malgrandaj kreskaĵoj kuntiriĝas kaj
malkuntiriĝas, la ŝaŭmanta lango pen-
dante.....

Oni vokis min por ofici kiel atestanto.

La loĝantoj el la ĉirkaŭaj domaĵoj iradis
timigitaj, kvazaŭ fiŝneza hundo vagadis
laŭ la vojo.

—Mortis S-ro Kol-Kol!

—S-ro Javiero mortis subite!

—Bovoj ne kaptis timon!

—Kion ili scias pri tio.

Hazarde lin trovis Lindor, kiu revenis el
figarbaro, kun plena sitelo el figoj. Li vo-
kis kaj movis al li, alkriis lin vane...

Dum iom da tempo plugis solaj la bovoj.
poste ili rifuĝis sub la ombro kie murmu-
ras akvo de rivereto, kaj kantas la birdoj.

Lindor avertis la najbarojn el la ĉirkaŭ-
aĵoj. Kiu ne interkonatiĝis kun Kol-Kol?
la maljunulo sola, kiu dum Karnavalo gaji-
gis sin per tambureto alligita je sia man-
radiko, kaj per vidalaj (3) kantoj.

—Kiel ni forportos lin? oni demandis al
mi.

—Ni devas restigi lin ĉi tie, ĝis kiam
venu policianoj.

—Ĝendarmoj no venos antaŭ nokte.

—Nu ni atendu.

—Estas herezaĵo lasi lin ĉi tie, kuŝita
sur la tero, sub la sunradioj kaj la bo-
voj en la ombro.

Kaj tiel li restis, Nikanor turnis lin. Nun
la suno banas lian vizaĝon.

Baldaŭ varmi ĝos lian flavan vizaĝon,
kaj kiu lin rigardu, kredos li estas dor-
mantet.

Estas posttagmeze. La bovoj iris paŝti
rekte al vojeto en kies flankoj elkreskas
diversspecaj herboj.

La plugilo rigardas la puregan ĉielon
plena je vibranta lumo, kvazaŭ per dorme-
maj okuloj.

Morgaŭ ĉe la loko kie ripozos lian ka-
pon estos starigota tabulan krucon. Estos
kruco antaŭ kondamnita al forĝeso, inter
la brilanta verdeco de kulturita kampo.....

(1) Enlanda birdo.

(2) Nacia trinkaĵo, kvazaŭ teo.

(3) Argentina kanto.

FATAMORGANO

(El Héctor P. Blomberg)

Vi fabela princino de la maroj,

Loĝejo via, kie staras ja?

Serĉis viajn pupilojn, mi, misterajn.

En la profundegaĵoj de koral'.

La vaga vento, la ploranta ŝaŭmo.

Rakontis jam al mi kun trema kant',

Pri Or-insulo via, malproksima

Tie, kie sin kaŝas suna flam'.

Sur plena mar', en la vagantaj ŝipoj,

Sub la tempesta, griza ĉiel-alt',

La voĉo via, kiel citra eĥo,

Ŝajnis alvoki nin de l'limorand'.

Fatamorgano! La maristoj sonĝas

Pri l'palmoj de la via Lazurregn',

Kiam la ŝipoj, sub la Suda-Kruco

Lacaj rapidas riske ja kun trem'.

Reĝino de l'Sirenoj nevideblaj,

Oceana, mistera vi, princin',

L'animoj de l'dronintoj malfeliĉaj

Dormripozas en via brusto-sin'...

Fatamorgano! Via kant' ĉiela

Eksonos en la mezo de nebul'

Kiam, kovrite mia korp' morttuke,

Oni forĵetos ĝin al mara fund'...

Tr. C.H. Otheguy

ESPERANTA PROPAGANDO PER AEROPLANOJ

Unnafoje en nia lando oni uzos aeropla-
nojn por la propagando de nia kara idealo.

Aŭtoritatoj de la "Aero Club Argentino"
akceptis peton de nia Asocio celanta profiti
la flugojn de civilaj aviadistoj por ĵeti pro-
pagandajn flugfoliojn.

Estas presitaj 50.000 foliojn kun diversaj
tekstoj pri la utilo de lingvo internacia.

Al ĉiu folio estis aldonata aliĝilo al nia
Kurso per Korespondado. Tiuj flugfolioj
estos forĵetataj dum sinsekvaj flugadoj su-
per la ĉirkaŭaĵoj de nia ĉefurbo.

Ĉiu esperantisto estas petata adresi lete-
ron al la Prezidanto de "Aero Club Argen-
tino. Esmeralda 247. Buenos Aires; dan-
kante ilian altvaloran helpon al nia idea-
lo. Ni ŝuldas tian bonan sukceson al nia
estimata samideano kaj membro de "Aero
Club Argentino", S-ro Rodolfo G. Bosch.

★ LOS PROGRESOS DEL ESPERANTO ★

ESPAÑA

Barcelona. — La Sociedad Esperantista "Nova Sento", con sede en el barrio Poble Nou, calle Llull 210, se encuentra en pleno renacimiento. Edita un interesante boletín mensual. (En esta ciudad, el Esperanto cuenta con numerosísimos y entusiastas simpatizantes.

HUNGRÍA

Budapest. — Con la asistencia de 200 personas dióse un concierto en el local del Grupo Esperantista de esta ciudad. Actuaron el Sr. M. Sarossy y la Srta. María Kende.

Mosen. — Acábase de fundar el Círculo Esperantista de Boy Scouts de esta localidad.

Szeged. — El obispo de esta ciudad visitó la Exposición de Correspondencia del Hogar de Boy Scouts. La mayor parte de la correspondencia está en Esperanto, y proviene de 52 países distintos. El Círculo Esperantista de Boy Scouts realizará su habitual reunión campestre, en la cual se habla solamente en Esperanto. Han sido gentilmente invitados los Boy Scouts extranjeros.

ITALIA

Brescia. — Pronto finalizarán los cursos de Esperanto en dos escuelas de enseñanza secundaria y en la Asociación de Estenografía de esta ciudad.

Como. — Otra escuela de esta bella ciudad introdujo el Esperanto en su programa de estudios.

Nápoles. — Se han comenzado a dictar cursos de Esperanto en el Instituto Trois, por iniciativa del Instituto Italiano de Esperanto.

Turín. — El profesor universitario doctor Prof. G. Canuto dicta un curso de Esperanto en el Instituto Técnico Real, por iniciativa de la organización fascista "Dopolavoro". El grupo esperantista de ferroviarios de esta organización, realizará un viaje a Viena y Budapest.

Venecia. — El Sr. Prof. Umberto Renda, Director de las escuelas del Estado, repartió a los directores de las escuelas de esta ciudad, unas circulares invitando a concurrir a los cursos de Esperanto que se dictarán, patrocinados por la Dirección del Grupo Esperantista de Venecia. En dichas circulares, el profesor Renda expone los mé-

ritos de la lengua internacional Esperanto, para toda la cultura, recordando el gran empleo que se hizo últimamente del mismo, en radio, ferias comerciales y turismo. Como resultado de ello, comenzáronse a dictar cursos de Esperanto en dos Liceos Clásicos del Reino: en el Liceo Real Científico y en el Instituto Real Magistrale.

CANADA

Grande Prairie (Alberta). — Considerable es el movimiento esperantista en el Canadá. El eminente músico y compositor F. Lloyd dedicó su última obra "La Espero" (La Esperanza), al nuevo Grupo Esperantista de esta localidad. Fué estrenada en el teatro local. La Cámara de Comercio subvencionará la edición de la revista mensual "El Esperantista Canadiense". 60 estudiantes de ambos sexos aumentaron el número de socios del Club Nacional de Jóvenes Esperantistas, afiliado a la Asociación EANA. Regularmente la radioestación estadounidense K. J. R. Seattle, transmite audiciones dedicadas a dicho grupo.

ESTONIA

Parnu. — En la Universidad Popular Sueca dictó en Esperanto una conferencia, el 24/4, nuestro "samideano" Karl Tunón, sobre "Cultura y costumbres suecas". Asistieron más de cien personas.

Valga. — 200 personas concurren a la velada organizada por la Unión Estoniana Nacional Esperantista.

ALEMANIA

Hirschberg i. Rsgb. — La Sociedad Esperantista "Progreso" dió su anunciada fiesta de fin de curso en el teatro de esta ciudad. El rector Binder caracterizó la diferencia en sus diversos aspectos, entre el latín, idioma internacional antiguo, y el actual Esperanto. Amenizaron la fiesta, números de canto, música, declamación y variedades.

KOLN. — El Sr. Kurteh inauguró un curso de Esperanto para tranviarios, al que concurren más de cien.

LEIPZIG. — Fué inaugurado un curso de Esperanto entre los ferroviarios, organizado por la Liga Esperantista de ferroviarios alemanes.

CHECOESLOVAQUIA

Mer, Ostrava - Vitkovice. — Se inauguró la Exposición de Esperanto, el día 24 de Abril próximo pasado.

PARIS. — Durante la reunión del Club Faubourg, la señora Maryse Bastié, conocida aviadora, hablando de su viaje aéreo a Rusia, bregó por la rápida divulgación del Esperanto para evitar los inconvenientes de la falta de comprensión ocurrido a ella, durante dicho viaje.

**Al enviar cartas a sus relaciones o amigos
hágalo con Sobres, Papel o Postales con le-
yendas alusivas al ESPERANTO**

POSTALES "RONDIRANTAJ" c/u. 0.05 ctvs.
POSTALES de PROPAGANDA c/u. 0.02 ctvs.
BLOCKS de 50 hojas impresos c/u 0.60 ctvs.
Pida estos artículos a la Sección Librería de
Argentina Eperanto Asocio, C. Pellegrini 238

◆ ENLANDA MOVADO ◆

BUENOS AIRES — Plensukeese funkcias la parolkursoj por tiu ĉi lernjaro, precipe la funkciaĵo de la sidejo de A.E.A. Ni do esperas ke dum la jaro iom kreskos la nombro de kursfinintoj.

—Tiel same sukeese daŭras la kurso per korespondado, kies ĉiumonata anoncado alportas ĉiam novajn aliĝantojn, do ĉar la nombro kreskas senhalte ĝi atingis jam la gravan ciferon 570! Kompreneble ne ĉiuj el la nomita nombro sin montras egale lertaj aŭ entuziasmaj, sed oni povas aserti ke pli ol la triono de la tuta gelernantaro kapable progresas je la lingvo. La Instrua Fakto kalkulas kun espero ke antaŭ la fino de l'jaro la nombro preterpasos la ciferon 1000. Ni tre deziras estu realigota la deziron de niaj estimataj "instrufakanoj", ĉar de tiu ĉi sukcesa fakto nur pli-bonigon kaj profiton por la Asocio ni eltiros, krom tiun de la komuna afero. La sukeeso dependas grandparte de efika propagando, kaj precize en tiu ĉi aspekto oni multe jam estis farita, tiel, krom la anoncado sur ĉiutagaj ĵurnaloj, du novaj helpiloj estis provitaj: radio kaj aviado. Do, ne estas revo esperi ke la nombro daŭre kreskos kun la helpo de tiu ĉi diversa anoncado.

TUCUMAN — La monata gazeto **ELEVACION** el Tucuman, organo de l'"branco" samnoma de S. T. senĉese anoncas nian kurson per korespondado, kaj ankaŭ ofte publikigas favorajn artikolojn pri Esperanto Pro tia laŭdinda kunlaborado ni tre dankas la redaktantaron.

—**PLIGRANDIGO DE L'SIDEJO DE A. E. A.**—Kaŭze de la multigo de asocioj kaj vizitantoj, kiuj ofte kunvenas ĉe la sekretario, la C. K. decidis ĉi apud ĉambron, per kiu la loko estas nun pli ampleksa. Inaŭguro okazis—sen bruo—la 8-an de Aŭgusto. La nova ĉambro estis speciale aranĝita por kursoj kaj amikaj kunidoj.

◆◆◆◆◆ ESPERANTISTAS DEL MUNDO ENTERO ◆◆◆◆◆

¿Queréis aumentar vuestro radio de acción de fraternal amistad? Inscríbios en la Sociedad "CARTO - FILATELIA MUNDIAL", Sociedad Internacional de Canjes y Correspondencia, que edita su órgano oficial "EL MUNDO POSTAL", lujosa revista filatélica y cartófila con profusa distribución en el mundo entero.

Coleccionistas carto-filatélicos: La seriedad de nuestra Sociedad es una garantía para vuestros canjes honestos y amplios!

Si deseáis amplios informes, dirigiros a vuestro compañero Sr. Nicolás B. Oviedo, Casilda, Provincia de Santa Fé, República Argentina, quién tendrá el placer de atenderos debidamente.

Suscripción: Tres pesos moneda argentina. — **Director:** Aníbal Sapere. — **Pellegrini, F. C. O.** — República Argentina.

BRAZILA MOVADO

RIO de JANEIRO — La Ministro de Edukado permesis la malfermon de nedevigaj kaj senpagaj kursoj de Esperanto ĉe la Kolegio Petro II kiu estas la modela instituto de ĉiuj Brazilaj duagradaj lernejoj kaj la sola instruejo subtenata de la Federala Registaro.

Ankaŭ la direktoro de Publika Instruado en Rio de Janeiro permesis la malfermon de nedeviga kurso de Esperanto ĉe la Instituto de Edukado, kiu diplomas la unuagradajn geinstruistojn.

—La plej grava librejo en Rio de Janeiro, "Livrario Alves", faris okaze de la Tago de Esperanto en unu el siaj montrorankoj ekspozicion de libroj en Esperanto.

BRAZILA REGISTARO KAJ ESPERANTO — La Provizora Registaro ĵus subvenciiis Brazilan Ligon Esperantistan dum la nuna jaro per la sumo de mil milrejsoj (370 svisaj frankoj).

24a. UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO—La Brazila Registaro elektis S-ron Elyseu da Fonseca Montarroyos, brazilan delegiton ĉe la Komitato de Intelektita Kunlaborado, por oficiale reprezenti Brazilon ĉe la 24. Universala Kongreso de Esperanto. Sin reprezentis ankaŭ ĉe tiu kongreso la jenaj gravaj asocioj: Societo de Geografio de Rio de Janeiro, Komercio-Asocio kaj Brazila Gazetara Asocio. Profitante la ĵusan organizadon de la Komercio-Departamento de la Ministerio de Eksterlando, la estraro de Brazila Ligo Esperantista skribis leteron al la Ministro proponante la servojn de Esperanto al la diskonigado de Brazilo per la eldonotaj Bultenoj de tiu departemento kaj ĝi ricevis afablan leteron de la Ministro. Preskaŭ ĉiuj gravaj ĵurnaloj publikigis tiujn leterojn.

RECOMENDACIONES A NUESTROS ALUMNOS POR CORRESPONDENCIA

Nuestros alumnos por correspondencia pueden facilitar grandemente nuestras tareas si toman en consideración las siguientes indicaciones:

Dirigir toda correspondencia a A. E. A., "Sección Enseñanza".

Al dirigirnos la correspondencia, escribir en forma bien legible, el nombre, apellido y número de inscripción.

Remitir siempre por duplicado las traducciones que les sean solicitadas.

◆◆◆◆◆ GRAMATICA, EJERCICIOS y DICCIONARIO del IDIOMA ESPERANTO ◆◆◆◆◆

— Por J. ANGLADA —

Libro muy útil para todos los que siguen el Curso por Correspondencia, a \$ **0.70**
Pedidos a Sección Enseñanza. C. Pellegrini 238

RECENZEJO

"Ora Masko" — Japana Esperanto Asocio ĵus eldonis tre interesan kriminalrakonton. Aŭtoro estis Rampo Edogaŭa, kies famo kaj populareco klare elmontras la fakton, ke li verkas en gazeto "King", ĥavanta pli ol milionon da legantoj... La verko prenis sian nomon el tiu de ĉefrolanto "Ora Masko", fantomeca nekonita krimulo, en kiu sin kaŝas Arsene Lupin, tiu sama Lupin de M. Leblanc. Sed nun li batalas ne kontraŭ Sherlock, sed kontraŭ japana detektivo: Kogoro Akeĉi.

Karakterizas la tutan rakonton, krom la specialaj proprajoj de ĉiu samaferaj verkaĵoj, la granda fantaziero, kiu iom surprizas al nia okcidenta gusto; tamen kiu eklegas "Ora Masko"-n, ne povas ĝin delasi ĝis la fino...

La eldono de tiu ĉi verko estas tre bona: bindita en nigra tolo, la kovrilo havas orkolorajn surpresadojn el Takeo Morimoto, ankaŭ enhavas ilustraĵon el Jiro Joŝimura. Faris belan tradukon, Joŝiŝi Ŝimomura. Baldaŭ aperos la duan volumon, en kiu ni vidos la finrezulton.

110 pĝ. 13 1/2 x 19. Prezo 3 għk. Havebla ĉe Heroldo de Esperanto, Brusseler str. 94 Koln. Germanujo

◆ **Alvoko al Tutmondo kontraŭ Japana buĉado en Manĉurio** — Broŝureton pritraktante detalojn de la konata konflikto inter Japanujo kaj Ĥinujo.

Senpage sendas Univers. Ligo Kontraŭ la Japana Invado en Manĉurio. Kuo Min Universitato, Canton, Ĥinujo.

◆ **Parizaj Paroladoj de Abdul Baha** — El la angla eldono tradukitaj de Lidja Zamenhof. — Interesaj paroladoj de la konata pioniro de Bahaismo, plenaj je amo bonfaro kaj interhoma harmonio. Spiritualistoj certe trovos en tiun verkon neelĉerpeblan fonton el moralaj pensoj kaj sentoj.

Bahaa Esperanto Eldonejo. Ĉefdeponejo, Heroldo de Esperanto, Koln, Germanujo. Pr. gmk. 2.60.

◆ **La Unua Suplementa Legolibro de Es-**

peranto — De Kooĵi Taŝiro. — Esperanta instrua libro, laŭ rekta metodo, per progresigaj ekzercoj, kun blankaj paĝoj por ekzercoj, de Eldonejo Kiboŝa, Tokio.

◆ **Nova ricevita gazeto: Okcidentulo** — Organo de la esperanta movado en Portugalujo. Jarabono 6 skudoj. (1 skudo, 0.86 fr. fr.) 14 Rua da Rosa, 16, Lisboa Portugalujo.

NEKROLOGIO

Nia estimata samideano C. Otheguy devis travivi plej malagrablajn horojn. La 3an. de julio de 1932 spertis fatalan okazintaĵon t.e. konstati la neripareblan perdon de sia patro.

—Niaj kunsocietanoj fratoj Gaggianesi trapasis similan okazintaĵon, ili devas plori la perdon de sia patrino.

—S-no D. Ruiz, viceprezidanto de A.E.A. ankaŭ vidis funebri sian hejmon, la perdo de lia patro kaŭzis tiun senton.

Al ĉiuj, kiel ankaŭ al iliaj familianoj A. E.A. kaj "Argentina Esperantisto", prezentas siajn sincerajn kondolencojn.

—Ĉu la Okcidento pereos
—Ĉu la savo venos de la Oriento?
—Ĉu flava danĝero aŭ blanka danĝero?
"OCMOTO" en sia nova pligrandigita serio respondos tiujn ĉi demandojn
Petu senpagan specimenon al
"COMOTO" Kameoka (Kioto-hu) Japanujo

KORESPONDADO

Trilinia anonco en Koresp Fakoj 0.30 arg. mono

Nia amiko M. Buscato, kiu antaŭ nemulte forlasis nian landon, aktive laboras por nia afero en lia naskurbo, li gvidas sukcesan esperantan kurson kaj li deziras korespondantojn por siaj lernantoj, M. BUSCATO, San Sebastia, 2. Rosas, Hispanujo.

A. E. A. (giros postales, estampillas o dinero en efectivo), deben ser enviados al Tesorero, señor G. García, C. Pellegrini 238, Buenos Aires.

A. M. CORRAL

PRESISTO

Strato INDEPENDENCIA 4025

Unión Telef. 45 - LORIA 4571

Libroj Ludiloj, Cigaroj, Cigaretoj
Paperoj je malkaraj prezoj vi trovos
en butikoj de

S-no. G. GARCIA

Str. RIOJA 812

BUENOS AIRES

ARTAJ VITRAĴOJ

BAGUES F-toj kaj Ko.

ANTACE: A. VILLAFRANKA

CHILE 1537

U. T. 38 - 0867

ESPERANTA RAZEJO

de DIONISIO RUIZ

FAKO POR SINJORINOJ

VENENEZUELA 2902 kaj D. FUNES